

TJODist Bülteni

Hocamızla Söyleşi

- **Prof. Dr. Macit Arvas**
- Doğum tarihi ve yeri: 1953, Ankara
- Eğitimi: Cerrahpaşa Tıp Fakültesi (1974-1980)
- Cerrahpaşa Kadın Hastalıkları ve Doğum (1980-1985)
- 1989'da Doçent ve 1996'da Profesör oldu.

Kendinizi kısaca tanıtır mısınız?

İlkokulu Ankara'da, ortaokulu İstanbul Pertevniyal Lisesi'nde okudum. Liseyi ise babamın işi dolayısıyla gittiğimiz Van'da bitirdim. 1974 yılında Cerrahpaşa'lı oldum ve o dönemden beri Cerrahpaşalı'yım. Süreç içerisinde Sarıkamış'ta askerlik görevimi yaptım. Mecburi hizmetimi tamamladığımdan beri Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Jinekolojik Onkoloji Bilim Dalında çalışmaktayım.

Jinekolojik Onkolojinin gelişimi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Meslek hayatım süresince tıpta büyük gelişmeler oldu. Bu gelişmelere jinekolojik Onkolojiyi dahil edebiliriz. Ancak Jinekolojik Onkolojinin bir takım işi olduğuna inanıyorum. Bu nedenle de gerek Jinekolojik Onkoloji Derneği ve gerekse çalıştığım kurumda bu ortamı sağlamaya çalıştım. Çünkü yaptığımız işte tek başına cerrahide mükemmelleşerek bir sonuç elde edilemediğine inanıyorum. Gelişmiş ülkelere baktığımızda Jinekolojik Onkolojide vitrinde 3-4 kişi varken geri planda 8-10 (genetik uzmanı, moleküler biyolog, patoloğ ve tıbbi sekreter vs) kişinin görev yaptığını görmekteyiz. Her işte amacın önce bulunduğu kurumda sonra bulunduğu ülkede ve dünyada daha ileri gitmek olduğunu düşünüyorum.

Kadın Doğumda yan dal uzmanlığı hakkında düşünceleriniz nedir?

Tıpta ve teknolojiadaki gelişmeler Kadın Hastalıkları ve Doğumda da yan dal uzmanlıklarını gerekli kılmıştır. Yan dal uzmanlıkları gündeme gelmeden önce kendi üniversitemizde iki Tıp Fakültesinde de Jinekolojik Onkoloji ve Perinatoloji Bilim Dallarını kurulmuştu. Jinekolojik Onkoloji yan dal olması için Derneğimiz ile birlikte bu konuda büyük çaba gösterdiğimi düşünüyorum. Ancak kontenjanların ihtiyacın çok üzerinde tutulması beni rahatsız etmektedir. Birçok yan dal uzmanının yeterli eğitimi alamadığını gözlemlemekteyim. Dernek olarak da bu konuyla ilgili çaba göstermemiz ve kontenjan azaltılmasına rağmen sonuca ulaştığımızı söyleyemem.

Jinekolojik onkolojiyi kimlere önerirsiniz?

Jinekolojik Onkolojinin zahmetli ve sabır gerektiren bir iş olduğunu düşünmekteyim ancak en önemli unsur sevgidir. Önce yaptığınız işi sevmeniz gerekir. Sevdiğiniz işi zaten kolayca başarabilirsiniz. Bir de yorgun olmayacaksınız.

Kadın doğum eğitimine artan klinik ve üniversite sayısının nasıl bir etkisi oldu?

Bildiğim kadarıyla üniversite sayısı 120'nin üzerine çıktı. Bu kadar üniversite ve bu kadar tıp fakültesi ne sonuç vereceğini bugünden kestirmek mümkün değil. Gördüğüm kadarıyla sayı artsın kalite sonradan gelir düşünülüyor. Bana göre doğru bir yaklaşım değildir. Temeli sağlam tutmazsanız daha sonra toparlamak zor olur. Sadece tıp fakültesi sorunu olarak düşünmemek gerekir, diğer birçok alanda da birçok örnek görmekteyiz.

Meslek hayatınızda sizi gururlandıran şeyler nelerdir?

En önemlisi yetiştiğim ve şu anda da çalıştığım bütün Üniversitelerin anası olan İstanbul Üniversite'li ve Cerrahpaşa'lı olmaktan gurur duyuyorum. Bizi yetiştiren bütün hocalarımıza minnettarım. Yetişmesine katkı verdiğim arkadaşlarımdan da gurur duymaktayım.

İstanbul Üniversitesi'nin bölünmesi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Bildiğiniz gibi İstanbul Üniversitesi dünyanın en eski üniversitelerinden birisidir. Bölünmesinin herhangi bir fayda getireceğini düşünmüyorum. Üniversitelerin akademik formasyonları, yetiştirdikleri ve tarihiyle bir bütün olduklarına inanıyorum.

Hayatınızda sizi etkileyen kişiler var mıdır?

Burada bu isimleri tek tek söylemem maalesef mümkün değil. Ancak başta ailem olmak üzere hayatıma dokunan birçok kişi oldu. Öğretim hayatım boyunca hocalarımdan hepsinden, bunun yanında arkadaşlarımdan ve hatta küçüklerimden de hem tıba hem yaşama dair pek çok şey öğrendim.

Dünya jinekolojik onkoloji cemiyeti 2018 (IGCS Kyoto-2018) toplantısına yakın zamanda katıldınız. Bu toplantıda ne gibi gelişmeler oldu?

Zahmetli bir gidiş geliş oldu. Gündemde jinekolojik kanserler için genetik ve hedefe yönelik tedaviler var. Minimal invaziv cerrahilerin ön plana geçtiği, erken evre serviks kanserinde Ramirez laparoskopik ve robotik cerrahiye karşı açık cerrahinin gerek rekürrens gerekse sürvi açısından daha etkin olduğunu bildirdiği çalışmayı sundu. Over kanserinde sistemik lenfadenektominin yararı sorgulanır oldu. IGCS 2018 Kyoto'da Türkiye TRSGO olarak 90 dakikalık oturum aldık. Bu oturumda arkadaşlarımız tarafından konuşmalar ve video prezentasyonlar yapıldı. Japonlar dışında sadece bizlere böyle bir ayrıcalık tanındı. IGCS iki yılda bir olan kongrelerini yıllık olarak yapma kararı almıştı. Önümüzdeki dönemde bu kongrelerin Brezilya'da ve Roma'da yapılacağı belli oldu. 2021 kongresinin Ortadoğu'da yapılması kararı verildi. Bunun İstanbul'da yapılması için dernek olarak gayret göstermekteyiz.

Tıp Eğitimi, asistan eğitimi ve kadın doğum uzmanlığı için geleceğe yönelik düşünceleriniz nelerdir?

Tıp fakültelerinin sayısının ve dolayısıyla öğrenci sayısının artırılması doğru olduğunu düşünmüyorum. Küçük illere dahi üniversite hastaneleri kuruluyor. Yeterli tıp eğitiminin verilebilmesi ve nitelikli hekim yetiştirilmesi için çok sayıda çeşitli ve farklı hasta gruplarının olması gerekir. Sadece maket üzerinde eğitim olamaz, öğrenciler hastaya dokunabilmelidir. Tıp eğitimi bir usta çırak ilişkisidir bu yüzden iyi yetişmiş öğretim üyesi kadrolarına ihtiyaç vardır. Hızla açılan fakülteler ile bu akademik derinliğe ulaşmamız maalesef mümkün değildir. Şu an kadın doğum doktoru sayısı da arttırılmak isteniyor.

TJODist Bülteni

Her doğum yapan kadının başına adeta bir kadın doğum uzmanı gerekliliği isteniyor. Böylece sezaryen oranının azaltılabileceği düşünülüyor, anne ve çocukla ilgili oluşabilecek her türlü komplikasyonun sorumluluğu da işlemi yapacak Kadın Doğum uzmanına fatura ediliyor. Ancak sezaryen oranının bu şekilde düşürülmesi mümkün değildir. Ebelik sisteminin İngiltere’de uygulandığı gibi etkili bir şekilde gündeme getirilmesi ile bu sorun çözülebilir. Benim asistanlığım sıralarında 5000’in üzerinde doğum yaptıran ebeleri hatırlarım. Bu yükseklikteki sezaryen oranı elbette kabul edilemez fakat bunun nedenlerinin doğru değerlendirilmesi gerekmektedir.

Yüksek tazminat davaları nedeniyle Kadın Doğum uzmanları ciddi stres altındadır. Bu durumda hem devletin aynı zamanda çalıştığı kurumun hastaya olduğu kadar hekimine de sahip çıkması gereğine inanıyorum. Bir Jinekolojik Onkoloji Uzmanının yetişmesi için 6 yıl tıp fakültesi, 2 yıl mecburi hizmet, 4 yıl kadın doğum uzmanlığı, 2 yıl zorunlu hizmet, 3 yıl yan dal asistanlığı ve tekrar 2 yıl mecburi hizmet yapması gerektiğini düşünürsek; lise eğitiminden sonra askerliği hariç tutarak 19 senelik bir süreç gerekmektedir. Jinekolojik Onkoloji Uzmanlarının bu emeklerinin maddi karşılığının yeterli olduğunu düşünmüyorum.

Hobileriniz var mıdır?

Ben bu konuda kötü bir örnek. Çünkü benim en büyük hobim ameliyat yapmak. Ama herkesin bir hobisi olması gerekliliğine inanıyorum. Şu an uzun süren ameliyatlardan benim için birer spor oluyor. Beşiktaş taraftarıyım ve maçlara giderim. Bazen benden genç meslektaşlarım ‘bıktık artık, hocam bu mesleği bırakmak istiyoruz’ diyorlar. Ben de “Bu düşüncenizi 50-55 yaşları arasında uygulayabilirsiniz bir hobi edinebilirsiniz aksi halde daha ileri yaşta hobi edinmeniz çok zor olacağından benim gibi mesleği bırakamazsınız” diyorum.

Macit Arvas hocamıza bu keyifli söyleşi için teşekkür ederiz.